

Tas Latweeschu draungs.

1845 13. Sept.

37ta lappa.

Jaunass finnas.

Is Peterburges. 19tä August warren' leela mehtra irr plohsijusees us to leelu esaru, kas nezik taht no Peterburges, un ko nofauz Ladoga=esaru un is furra daschas uppes tekk, un arri ta Newa=uppe, pee ka Peterburge patte stahw. Zitti kuggi, lainwas un plohsiti irr pa paschu esaru, zitti pa Newa=, zitti pa Volkowes=uppi, fadausiti, woi gahjuschi dibbenä, woi ismesti pee mallas. Sturme bija tik warrena, ka uhdens us reis pa esaru 7 pehdas un pa Ladoga grahw 4 pehdas auge. Un kur schim grahwim pa mallahm tas zelsch atrohdahs, ko tee strahdneeki libds ar saweem sirgeem staiga, tohs kuggus zaur will-dami, tur tik ahtri pahrpluhde, ka laudis tik ar mohkahn warreja isglahbtees, un pa to nakti, 20tä August nahkoft, arri daschi sirgi noslihke.

Is Pliskawas. Augsti zeenigs Keisers, libds ar Keisereeni, to leel-wirsteni Olga Nikolaijewna un ar Ollenderu prinzi Friedrich un scha laulatu draugu 24tä August reise ja zaur Pliskawas gubbermenti; bet nahkuschi libds Ostrowes pilsehru, Keisers schlikrahs no Keisereenes; pats dewahs atpalkat, un Keisereene us Wahzemmi.

Is Kursemmes. Appaksch tahs muischas Elkezeem irr weenam fungam, kas Leppewitsch wahrda, isdeweess teem semneekem eemahzicht few kurpes jeb tuppeles taifift no kohka, tahdas paschas, kahdas tee semneeki zittas semmës mehds walkaht; un winsch arri bildi lizzis driskeht, kas skaidri tohs erohtschus parahda, ar kurreem schis darbs jo labbaki ja-strahda. Buhtu gan labbi, ta winsch apleezina, ja laudis arri zittas mallas tahdas kurpes walkatu; jo tahs estoht dands lehtaki, ne fa pastalas, un arri ilgaki pahr schahm pastahwoht; un semneeki pa teem garreem seemas-walkareem few tahs leelös pulkös war-roht taifift gattawas.

Z. No. 212.

Z. No. 211.

Vz. No. 209.

Kas teem Hindus-laudim eeksch Alust-Indises tahdi sawadi swehtki
un deeweklu likkumi?

Weens kapteins, Kastil Blaze wahrdā, un kas ilgu laiku starp Hindus-laudim usturrejees, eeksch sawadgs grahmatas mums vahr schahs tautas svehtkeem un deeweklu likkumeem zittu leetu starpā stahsta tā: Labbi leela klaijuma widdū, fur tuhkstohsis lihds diwyadesmit simts Hindus-lauschu bija sapuljeuschees, bija labbi garsch stabs eerakts semmē, un schim zitta garra fahrte, kā swarra kohks, eetaisita wirsgallā. Labba teesa zilweku wilke ar strikki tahs fahrts weenu gallu pee semmes, tā ka ohtrs gals angstli atkal uszehlahs gaisā; un brihnuns! — pee scha galla es eeraudsiju zilweku karrajam; ne tā teescham stahwu, kā pakahrtu, bet tā schleibbu, itt kā warretu dohmaht, ka winsch gaisā veldoht un ar rohkahm un fahjahm kustejotees. Kad es nu zaur to skattitaju pulku, kas rinkī stabbam apkahrt stahweja, biju zaurspeedees, eeraudsiju ar leelahm bai-lehm, ka tam noschelohjamam nabbadsinam diwus dselsu ahkus muggurā bija eeduhruschi eeksch meesahm, ka schee ahki winnu turreja gaisā, un ka winsch tatschu ne ko no sahpehm nedī gibmī, nedī zittadi likkahs manniht. Tahdu wihru winni turr par svehtu. Kad nu to pirmu svehtu beidsoht nolaide un ahkus iswilke no winna muggura, tad zittu likee winna reetā. Bet arri schis ohtrs ar labbu prahru nahze pee tahs weetas klahru, fur winnu elku-tizzibas likkumi winnu fauze, un ne kā ne bailojahs. Ar galvu lihds pat semmei nolikdamees, papreeksch sawu pahtaru noskaitija. Bet kamehr winsch sawu elku luhdse, pee-gahje preesteris pee winna klahr un parahdisa ar rohku to weetu pee winna meesahm, fur tohs ahkus buhschoht edurt, ohtrs preesteris lehnitam winnam sitte us mugguru, itt kā gribbedams tur to meesu jo labbaki fataisibt preeksch teem ahkeem, un treschajjs duhre tohs ahkus eeksch meesahm. Nu tas svehtajjs tā patt tikke pazelts us augschu, smaididams ween, un preesteris winnam to uhdeni, kas tam deeweklam Schiva irr svehtihits, sprizzeja azzis. Gaviledami un dseedadami tee winnu wilke us augschu. Kad winsch atkal tikke nolaists semmē, tad laudis, skanni faukdam, winnu apsweizinaja, un trummetes un zittadas taures skanneja winnu balfs starpā. Kad nu tas svehtajjs pa wissam bija pee semmes, tad winsch saphlelse tahs pukku pihnes un wainagus, ar ko tee winnu bija ispuschkojuschi, un tee, kas apkahrt stahweja, kritte zits vahr zittu us tahm nomestahm puklehm, un tā lauschu starpā zehlahs leels dumpis un strihdinsch. Zitti skattitaji, kas man svechu tur eeraudsija, brihnijahs, ka es arri tannī mallā biju atnahzis, un luhdse man tuwaki nahkt; tad uskahpu us to kalnimu, fur stabs stahweja, un tā nostahjohs, ka es wissu skaidri warreju redseht, tā, ka nedī mannas paschas azzis, nedī zits man warreja apmahniht. Tad nu redseju: tee ahki bija no smalka, slihpeta tehrauda, un labbi leela mak-schker-a-hka leelumā, tomehr bes atahkeem taisiti, un masa virksta restumā. Tee galli bija lohti assi, tā ka itt weegli eegahje eeksch meesahm, un tik skun-stigi taisiti, ka cedurroht assins ne kā ne dabbuja istezzeht. Pee ta svehta wihra arri pehz ne warreja nomanniht, ka winnam sahpes esohf, jo winsch lu-

stigi plahpaja ar teem, kas apkahrt stahweja. Ahkus ar willas strikki bija pefebjuschi pee kahrts galla, bet ohtram gallam garra wirwe bija pefecta, ar ko scho wilke us semmi. — Nedsi, kristigs zilweks, ta mohza nobbaga pagans sawu paschu meesu tam neeka elku-deewam par gohdu, pazeesdams wissadas fahpes ar labbu prahru, kad tik dohma, ka tas winna deewain patihkoht, un schis taischu winnam par to ne kahdu labbumu ne warr doht, kaut gan melkulu preesteris dauds fo sohla. Zik wairak tewim, mihlajis laffitajs, ne peeklahjahs, sawu meesu Deewam un sawain dahrgam Kungam un Pestitajam par gohdu kalpi-naht un wissu preezigi panest schim par gohdu, kas tew no wisseem grehkeem un grehku sohdibahm pateesi irr atvestijis ar sawahm paschahm assinim un pats fazzijis: svehtigi juhs buhseet, ja juhs manna wahrda dehl zeeschat; un: juhs sawa alga ne suddihs; un: kas sawu dsihwibu gribb isglaht, tam ta suddihs, un kam ta dsihwiba mannis dehl suhd, tas winnu atraddihs.

G. D.

Stahsti pahr to kristigu dseesmu taifitaju Georg Neimarku.

Dewitas nodallas fabkama pusse.

„Kas tad juhsu brahlis irr? — ta tas grahfs Helferteeni jantaja, kad schi winnam to rakstu bij' nodewuse, — „juhs jau agrak' man ne fo pahr to ne esat reikuschi, ka juhs arri brahlis eshoht?“

„Tas gan irr teesa“ — ta schi atbildeja — meesigs brahlis man naw bijis, nedis arri irr; bet mums wisseem waijag' buht brahleem un mahfahm eeksch Kristu. Un kur kahdu nelaimigu zilweku warr glahbt, tur tas pateesi kristigs zilweks ne kad ne prassa, woi tas nelaimigajs eshoht Schihds woi pagans, draugs woi eenaidneeks.“

„Nu tad arri“ — ta grahfs teize sineedamees — „es jums ka sawai mahfai ne warru aisleegt, fo luhsat; bet sinnah man waijaga, kas tas tahds irr, fo man ja-glahbj.“ —

„Tas irr tas mihlajis dseesmu taifitajs Georg Neimark, fo juhs laikam jau pastihsteet.“ — Ta Helferteene grahfam atbildeja.

„Ta! Georg Neimark tas irr?“ ta grahfs itt ka brihnodamees jantaja. „Woi juhs man warreit pastahsticht, ka winsch lihds schim dsihwojis? Man lohti patihk sinnah pahr scho vihru.“

„Juhs pateesi gan esheet tas nepasihstams labba-darritajs, kas jau weenreis schohs labbus bet nelainigus lautinus schehloja?“ ta Helferteene teize, gribbedama nu pee grahfa azzim noredseht, arrig ta eshoht. Bet winsch to sinnu likkahs tihri ka pirmureis dsitdoht ta, ka Helferteenei bij' ja-dohma, winna eshoht peekrahpuschs; laikam zits eshoht bijis, kas toreis Neimarkam to makku ar naudu us krehsla astahjis.

„Nosehdtees te pee mannum“ — ta grahfs teize, us krehslu rahdidams, — „un stahsteet man, fo juhs pahr winnu sinneet.“

Helferteene nu cesahze stahstiht arr' to, kà peepeschi un nelaimigi Neimarka seewina mirruse, un flauzija few assaras no azzim. Tad atkal teize, kahdas behdas Neimarkam usbrukkuschas, kad winna miyla meitina mirruse, ka Neimarks pats slims gullejis, ka winsch sawa leelaka eenaidneeka dehlu peenehmis, to fuhr, gruhti welkoh, kà winsch neapnizzis puhlejotees; bet kad winna atkal stahstiija pahr to, kà winsch sawu kohkli saudejis, kahds zeetsirdigs tas Schihds Moses eshoht, tad ta dicti elsoja un ne spehje wairs tahlak stahstiht, pahrnepta no schehlabahm pahr tahdu gruhtu juhgu un tahdu ta Schihda zeetsirdibü.

Ulri grahfam firds saplakte to wissu klausotees un winnam dascha assara noritteja pahr waigu semmē.

„Kur tas Schihds dsihwo?“ — ta winsch waizaja, no dsillahm dohnhahm atmohdees. —

Helferteene atteize: „Rohschu eelā, tannī nammā, kain nummers 5 us durwiin stahw.

„Un ta kihla wehrtiba, ko Schihds leeneja, irr 10 dahlderi? — ta winsch wehl runnaja waizadams. — Tè juuns irr tee 10 dahlderi, cita, atnesheet to kohkli man schurp.“

Al. L.

(36tai un 37tai lappai pawaddons no wessela bohgena, kur laßam I. Kä Abimeleks Abraämam winna feewu atnebmis, un to pehz ar leelahm dahanabm winnam atdewis. II. Dizwas dseefmas: pirmu, ohtradi no Wahz' wallodas pahrtulotu, pee jauneklu eeswehtischanaas dseedamu; ohtru: Kai mehstamees!)

Sinna, zik naudas 15. August-mehn, deenā 1845 eeksch Rihges maksa
par daschahm prezzehm.

Par	Maksa:	Sudr.		Par	Maksa:	Sudr.	
		Naudā.	Nb. K.			Naudā.	Nb. K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	2	15	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	=	6 50
—	meeschu, 100 mahrzin, smaggu	1	70	—	tabala	= = = = =	— 75
—	kweeschu, 128 mahrzin, smaggu	2	80	—	fiveesta	= = + = = =	3 —
—	ausu	1	20	—	dsfles	= = = = =	— 75
—	firnu	3	—	—	liunu, krohna	= = = = =	1 60
—	rupju rudsu, mistu	2	20	—	brakka	= = = = =	1 30
—	bihdeletu rudsu, mistu	2	50	—	kannepu	= = = = =	— 75
—	bihdeletu kweeschu, mistu	4	—	—	schélihu appinu	= = = = =	2 —
—	meeschu, putraimu	2	20	—	ueschliktu jeb prezzes appinu	= = = = =	1 20
—	eefala	2	—	—	wuzzu filku, eglu muzzâ	= = = = =	6 75
—	linnu, fehklas	3	50	—	laedu muzzâ	= = = = =	7 —
—	kannepu, fehklas	1	60	—	smalkas sahls	= = = = =	4 25
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	4	50	—	rupjas baltas sahls	= = = = =	6 —
barrotu wehrschu gallu, pa pohdu	=	1	20	—	wahhi brandwihna, pussdegga	= = = = =	11 —
						dimeggaa	= = = = =
							13 50

Rihds 12. September pee Rihges irr atmahluschi 1018 fuggi un aibraunkuschi 924.

Brihw drikecht. No Widsemmes General-gubbernements pusses: Dr. C. E. Napierovsky.